

DECIZIE

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh
Ala Cobăneanu
Maria Ghervas

examinând recursul depus de Stanislav Sorbalo și reprezentantul acestuia,
avocatul Gheorghe Ulianovschi,

în cauza în contencios administrativ intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Stanislav Sorbalo împotriva Consiliului Superior al
Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva hotărârii din 21 aprilie 2009 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Stanislav Sorbalo,

constată:

La 26 ianuarie 2009, Stanislav Sorbalo a depus cerere de chemare în
judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Consiliului Superior
al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată, concretizată pe parcursul
examinării cauzei, reclamantul a invocat că la 22 ianuarie 2009 a avut loc ședința
Consiliului Superior al Magistraturii, în cadrul căreia s-a examinat contestația
președintelui Consiliului Superior al Magistraturii împotriva hotărârii Colegiului
disciplinar cu privire la aplicarea în privința lui Stanislav Sorbalo a sancțiunii
disciplinare sub formă de avertisment.

În rezultatul examinării contestării și după deliberarea membrilor Consiliului
Superior al Magistraturii, hotărârea Colegiului disciplinar cu privire la aplicarea
sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment a fost anulată și a fost emisă o
nouă hotărâre, în baza căreia a fost sancționat disciplinar sub formă de eliberare
din funcție.

Reclamantul a considerat hotărârea menționată ca fiind ilegală și care
urmează a fi anulată din motiv că sancțiunea aplicată este cea mai aspră sancțiune
disciplinară prevăzută de art. 19 alin. (2) și (3) din Legea cu privire la colegiul
disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 950-XIII din 19 iulie
1996 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 182-185,
art. 1018, prin prisma căreia la aplicarea sancțiunii se ține seama de caracterul

abaterilor disciplinare, de urmările și de gravitatea lor, de personalitatea judecătorului, de gradul vinovăției lui, și de alte circumstanțe ce necesită atenție.

În opinia reclamantului, Colegiul disciplinar nu a ținut cont de faptul că activând în calitate de judecător de instrucție pe parcursul a 4 ani și 7 luni nu a fost niciodată sancționat disciplinar, iar fapta care a servit drept temei pentru aplicarea sancțiunii disciplinare nu a adus prejudiciu societății s-au drepturilor și intereselor cărora persoane.

În același timp, nu au fost prezentate argumente esențiale pentru anularea sancțiunii sub formă de avertisment, nu a existat niciun temei suficient și prin nimic nu a fost motivată necesitatea aplicării celei mai aspre sancțiuni – eliberarea din funcție.

Succesiv, reclamantul a evocat că la 10 octombrie 2008 de către Procurorul General a fost pornită urmărirea penală în privința sa, în baza art. 307 alin. (1) din Codul penal, iar procedura disciplinară a fost intentată de către președintele Consiliului Superior al Magistraturii la 15 octombrie 2008, având la bază aceleași fapte, temeiuri și circumstanțe ca și la pornirea urmăririi penale.

Astfel, la 24 octombrie 2008, a contestat la Curtea de Apel Chișinău dispoziția președintelui Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la intentarea procedurii disciplinare în privința sa, deoarece o considera ca ilegală. Deși, instanța de judecată nu s-a expus asupra legalității intentării procedurii disciplinare, a fost sancționat disciplinar cu eliberarea din funcție. Acest fapt relevă încălcarea art. 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

Reclamantul a indicat că ilegalitatea actului contestat este determinată de faptul că în hotărârea colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008 sunt menționate circumstanțe false, și anume faptul că Stanislav Sorbalo a recunoscut încălcările în săvârșirea cărora se învinuiește.

La fel, nu s-a ținut cont nici de personalitatea sa și că pe tot parcursul vieții și activității sale a fost caracterizat doar pozitiv, astfel fiind încălcat art. 16 din Constituție, care reglementează și garantează egalitatea persoanelor în fața legii, cât și prevederile art. 14 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, care reglementează interzicerea discriminării.

În atare circumstanțe, Consiliul Superior al Magistraturii a încălcată grav și principiul prezumției nevinovăției în privința sa.

Alt temei, invocat de reclamant privind ilegalitatea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii, este încălcarea procedurii legale de adoptare, deoarece la ședința din 22 ianuarie 2009 au participat 11 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, inclusiv Procurorul General și președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Nicolae Clima. În timpul deliberării, atât președintele ședinței, Nicolae Clima, cât și Procurorul General nu au părăsit sala unde avea loc ședința, participând în mod abuziv și ilegal la deliberare, prin ce a influențat membrii Consiliului. Acest fapt constituie o încălcare a art. 24 alin. (5) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996.

Reclamantul a vădit că doi membri ai Consiliului Superior al Magistraturii – Procurorul General, Valeriu Gurbulea și președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Nicolae Clima, au admis încălcarea gravă a prevederilor art. 18 alin. (1) din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996, participând în mod abuziv și ilegal la examinarea problemei date, ignorând existența împrejurărilor care exclud

participarea lor la examinare, în timp ce urmau să se abțină de la examinarea acestei chestiuni.

Reclamantul Stanislav Sorbalo a solicitat prin cererea de chemare în judecată anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii din 22 ianuarie 2009, prin care s-a dispus aplicarea față de el a sancțiunii disciplinare sub formă de eliberare din funcție, ca fiind neîntemeiată și contrară legii.

Prin hotărârea din 21 aprilie 2009 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Stanislav Sorbalo, ca neîntemeiată (vol. I, f.d. 138 „a”, 139-144).

Prima instanță a reținut ca irelevante argumentele reclamantului, precum că la aplicarea sancțiunii organul emitent nu a ținut cont de circumstanțele stabilite, de persoana celui sancționat sau că a fost aplicată o sancțiune discriminatorie în comparație cu alte persoane supuse sancționării, deoarece instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității actului administrativ și a operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii acestuia.

La fel, au fost apreciate ca neviabile argumentele referitor la încălcarea prezumției nevinovăției, or, în speță judecătorul a fost sancționat pentru încălcarea prevederilor art. 4 din Codul de etică al judecătorului, și anume încălcarea obligației de imparțialitate și încălcarea gravă a eticii judiciare la judecarea cauzei în calitate de judecător, dar nu pentru opinia sa exprimată în hotărârea pronunțată.

Curtea de Apel a notat că, prin prisma art. 4 din Codul de etică al judecătorului, Stanislav Sorbalo trebuia să se abțină de la examinarea chestiunii asupra acțiunilor de urmărire penală privind efectuarea percheziției la biroul și domiciliul avocatului B.L. și a rudelor lui apropiate, în cadrul dosarului penal de învinuire a acestuia. Or, avocatul B.L. a fost angajat de Stanislav Sorbalo să-i reprezinte interesele în cadrul unui dosar penal în care avea calitatea de parte vătămată.

Astfel, prima instanță a conchis că Stanislav Sorbalo a încălcat grav principiul imparțialității, trezind dubii și suspiciuni în societate, diminuând astfel respectul față de sistemul judiciar și că, acționând astfel, nu a oferit suficiente garanții pentru a exclude orice dubiu că el ar putea acționa părtinitor.

Instanța inferioară a apreciat ca lipsite de suport argumentele reclamantului privind participarea președintelui Consiliului Superior al Magistraturii și a Procurorului General la ședința din 22 ianuarie 2009, deoarece din hotărârea contestată și procesul-verbal al ședinței Consiliului rezultă că aceștia nu au participat la deliberare.

La 06 mai 2009, Stanislav Sorbalo și reprezentantul acestuia, avocatul Gheorghe Ulianovschi, au declarat recurs împotriva hotărârii din 21 aprilie 2009 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii recurate și pronunțarea unei decizii noi, prin care să fie admisă acțiunea depusă de Stanislav Sorbalo (vol. I, f.d. 148-154).

Argumentele recursului în esență s-au rezumat la reiterarea circumstanțelor faptice și temeiurile de drept ale cauzei, suplimentar fiind invocat că prima instanță s-a abținut să ofere un răspuns și să aprecieze toate argumentele ridicate în ea.

Astfel, recurentul și reprezentantul său au menționat că instanța inferioară nu a dat apreciere argumentului referitor la faptul că președintele Consiliului

Superior al Magistraturii, cât și Colegiul disciplinar, Consiliul Superior al Magistraturii au încălcat principiile constituționale de înfăptuire a justiției și garanțiile de independență a judecătorului Stanislav Sorbalo la emiterea de către acesta a încheierii din 15 august 2008.

La judecarea cauzei nu s-a ținut cont de faptul că prin dispoziția de intentare a procedurii disciplinare din 15 octombrie 2008, hotărârea Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008 și hotărârea CSM din 22 ianuarie 2009 judecătorul de instrucție Stanislav Sorbalo a fost recunoscut vinovat de săvârșirea aceluiași fapte, în care era acuzat penal de către procuror în baza art. 307 alin. (1) din Codul penal.

Acest fapt contravine prevederilor art. 8 alin. (1) din Codul de procedură penală, art. 21 din Constituție, art. 11 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art. 6 § 2 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, încălcându-i prezumția de nevinovăție.

Finalmente, recurentul și reprezentantul său au considerat că prima instanță în mod eronat a conchis că prin participarea președintelui Consiliului Superior al Magistraturii și a Procurorului General la ședința din 22 ianuarie 2009 nu a fost încălcată procedura.

În această ordine de idei, recurentul Stanislav Sorbalo și reprezentantul acestuia, avocatul Gheorghe Ulianoschi, au conchis că instanța inferioară a neglijat toate argumentele expuse în cererea de chemare în judecată cu privire la ilegalitatea actului administrativ ce formează obiectul prezentei acțiuni în contencios administrativ, iar concluziile trase de instanță sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Prin decizia din 07 iulie 2009 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Stanislav Sorbalo și s-a menținut hotărârea din 21 aprilie 2009 a Curții de Apel Chișinău (vol. I, f.d. 185-192).

Prin încheierea din 14 aprilie 2010 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Stanislav Sorbalo împotriva deciziei din 07 iulie 2009 a Curții Supreme de Justiție (vol. I, f.d. 279-284).

La 24 decembrie 2019, Agentul guvernamental al Republicii Moldova, în temeiul art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 07 iulie 2009 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia, recunoașterea expresă a încălcării dreptului reclamantului garantat de art. 6 § 1 din Convenție, casarea deciziei din 07 iulie 2009 a Curții Supreme de Justiție cu examinarea recursului în prezența părților și în cadrul unei ședințe publice.

Prin încheierea din 05 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a constatat încălcarea dreptului lui Stanislav Sorbalo garantat de articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

S-a admis cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova.

S-a casat decizia din 07 iulie 2009 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Stanislav Sorbalo împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ cu reținerea cauzei în procedura Curții Supreme de Justiție pentru reexaminarea în ordine de recurs a recursului depus de Stanislav Sorbalo împotriva hotărârii din 21 aprilie 2009 a Curții de Apel Chișinău.

S-a dispus că revendicările cu privire la acordarea satisfacției echitabile urmează a fi soluționate de Agentul guvernamental, prin intermediul Guvernului Republicii Moldova (vol. II, f.d. 60-68).

Instanța de revizuire a reținut drept temei de constatare a încălcării dreptului lui Stanislav Sorbalo, garantat de articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, faptul admiterii contestației președintelui Consiliului Superior al Magistraturii depusă cu omiterea termenului limită prevăzut de lege în acest sens, fără a solicita repunerea în termen și fără prezentarea unor motive convingătoare, care ar determina repunerea acestuia în termen și lipsa de independență și imparțialitate a Consiliului Superior al Magistraturii, având în vedere că din componența sa făceau parte Procurorul General, care a sesizat președintele Consiliului Superior al Magistraturii despre faptele comise de către reclamant și președintele Consiliului Superior al Magistraturii, care a solicitat Colegiului disciplinar inițierea procedurii disciplinare împotriva reclamantului.

La 12 februarie 2020, în întâmpinarea recursului, Consiliul Superior al Magistraturii, reprezentată de Diana Corlăteanu, a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului lui Stanislav Sorbalo și menținerea hotărârii din 21 aprilie 2009 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 72-75).

Colegiul notează că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ, care potrivit art. 257 alin. (1) a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform articolului 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Respectiv, procedura de contencios administrativ dedusă judecătii în prezenta speță urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actului administrativ, și anume prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 01 aprilie 2019).

În corespundere cu articolul 247 din Codul administrativ Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Verificând argumentele invocate în recurs, prin prisma materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia necesității emiterii unei hotărâri noi asupra fondului cauzei, deoarece prima instanță a judecat formal speța, nu a elucidat toate circumstanțele necesare pentru justa soluționare a litigiului și a interpretat în mod eronat legea, circumstanțe ce au dus la emiterea unei soluții greșite, din următoarele motive.

Articolul 248 din Codul administrativ stipulează la alin. (1) lit. c) că, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

În interpretarea art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În corespundere cu art. 219 alin. (1)-(3) din Codul administrativ instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Din materialele și lucrările cauzei Colegiul atestă că, la 12 septembrie 2008, Procurorul General, Valeriu Gurbulea, a depus o sesizare pe numele președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, prin care a solicitat acordul cu privire la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a judecătorului de instrucție Stanislav Sorbalo. În argumentarea sesizării Procurorul General a făcut referire la o încheiere din 15 august 2008, prin care judecătorul de instrucție Stanislav Sorbalo s-a pronunțat cu privire la legalitatea efectuării unei percheziții la biroul și la domiciliul avocatului B.L., care reprezenta interesele reclamantului în cadrul altei cauze penale în care acesta figura în calitate de parte vătămată. Procurorul General a considerat că circumstanțele invocate puneau la îndoială imparțialitatea judecătorului de instrucție Stanislav Sorbalo la adoptarea încheierii respective.

La 15 octombrie 2008, examinând sesizarea Procurorului General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Nicolae Clima, a dispus intentarea procedurii disciplinare în privința judecătorului de instrucție Stanislav Sorbalo și remiterea materialelor către Colegiul disciplinar, pentru examinare (vol. I, f.d. 22-23).

La 23 decembrie 2008, Colegiul disciplinar a decis sancționarea judecătorului de instrucție Stanislav Sorbalo cu avertisment pentru încălcarea obligației de imparțialitate și încălcarea gravă a eticii judiciare. Partea dispozitivă a hotărârii Colegiului disciplinar prevedea expres faptul că aceasta putea fi atacată în termen de 10 zile la Consiliul Superior al Magistraturii (vol. I, f.d. 10-11).

La 13 ianuarie 2009, autorul procedurii disciplinare, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Nicolae Clima, a contestat hotărârea Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008, motivând că sancțiunea disciplinară stabilită de către Colegiul disciplinar ar fi prea blândă pentru abaterile comise. În acest sens, a solicitat aplicarea unei sancțiuni disciplinare mai grave (vol. I, f.d. 12-13).

La 22 ianuarie 2009, Consiliul Superior al Magistraturii a examinat contestația depusă de președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Nicolae Clima și a emis hotărârea nr. 14/1, prin care a admis contestația lui și a modificat hotărârea Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008, propunând Președintelui Republicii Moldova eliberarea lui Stanislav Sorbalo din funcția de judecător de instrucție al Judecătoriei Bălți, în temeiul articolului 25 alin. (1) lit. f) din Legea cu privire la statutul judecătorului (vol. I, f.d. 14-16).

Din cuprinsul hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii rezultă că organul de autoadministrare judecătorească a considerat că faptele comise de Stanislav Sorbalo în cauza respectivă erau incompatibile cu funcția de judecător, acesta provocând daune grave prestigiului justiției.

În acest sens, Colegiul decelează că hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 22 ianuarie 2009 a fost semnată de către președintele Consiliului Superior al Magistraturii.

Totodată, potrivit procesului-verbal al ședinței din aceeași dată, nici Procurorul General, în calitate de persoană care a sesizat de la bun început Consiliul Superior al Magistraturii în privința pretinselor acțiuni comise de judecătorul de instrucție Stanislav Sorbalo și care a solicitat acordul pentru pornirea urmăririi penale, nici președintele Consiliului Superior al Magistraturii, în calitate de autor al procedurii disciplinare intentate în privința lui Stanislav Sorbalo, nu au părăsit sala înainte de deliberare.

Manifestându-și dezacordul cu hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 22 ianuarie 2009 și cu sancțiunea disciplinară sub formă de eliberare din funcție, judecătorul de instrucție Stanislav Sorbalo a înaintat prezenta acțiune în instanța de judecată, solicitând anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii din 22 ianuarie 2009.

Fiind investită cu judecarea cauzei în prima instanță, Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 21 aprilie 2009 a respins acțiunea depusă de Stanislav Sorbalo, ca neîntemeiată (vol. I, f.d. 138 „a”, 139-144).

Prin decizia din 07 iulie 2009 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Stanislav Sorbalo și s-a menținut hotărârea din 21 aprilie 2009 a Curții de Apel Chișinău (vol. I, f.d. 185-192).

Prin încheierea din 14 aprilie 2010 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Stanislav Sorbalo împotriva deciziei din 07 iulie 2009 a Curții Supreme de Justiție (vol. I, f.d. 279-284).

Prin încheierea din 05 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a constatat încălcarea dreptului lui Stanislav Sorbalo garantat de articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

S-a admis cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova.

S-a casat decizia din 07 iulie 2009 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Stanislav Sorbalo împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ cu reținerea cauzei în procedura Curții Supreme de Justiție pentru reexaminarea în ordine de recurs a recursului depus de Stanislav Sorbalo împotriva hotărârii din 21 aprilie 2009 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 60-68).

Efectuând controlul judiciar al hotărârii din 21 aprilie 2009 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs constată că instanța inferioară, cercetând starea de fapt, superficial a examinat legalitatea actului administrativ suspus controlului judecătorec și eronat s-a expus asupra argumentelor invocate de reclamantul Stanislav Sorbalo în fața instanței.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ (în vigoare la data adoptării actului care se contestă în speță), contenciosul administrativ ca instituție juridică avea drept scop contracararea

abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Totodată, conform dispozițiilor art. 16 alin. (1) din aceeași Lege, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă, sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Articolul 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ prevede că, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

În debutul analizei sale Colegiul învederează că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, regulile procedurale au rolul de a asigura administrarea corespunzătoare a justiției și respectarea principiului securității raporturilor juridice, iar justițiabilii trebuie să aibă dreptul să se aștepte că aceste reguli vor fi respectate. Acest principiu este aplicabil, în egală măsură, și procedurilor utilizate pentru eliberarea din funcția de judecător a recurentului reclamant (a se vedea Oleksandr Volkov v. Ucraina, nr. 21722/11, § 143, 09 ianuarie au motive 2013).

Implicit circumstanțelor speței instanța de recurs reiterează că obiectul prezentei acțiuni în contencios administrativ îl formează hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 14/1 din 22 ianuarie 2009 „cu privire la contestarea hotărârii Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii din 23 decembrie 2008 în privința lui Stanislav Sorbalo, judecător de instrucție la Judecătoria Bălți”, prin care s-a admis contestația președintelui Nicolae Clima, s-a modificat hotărârea Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008 și s-a propus Președintelui Republicii Moldova eliberarea lui Stanislav Sorbalo din funcția de judecător de instrucție al Judecătoriei Bălți, în temeiul articolului 25 alin. (1) lit. f) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

La fel, este important că hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 22 ianuarie 2009 a fost emisă în urma și în baza contestației depuse de președintele Consiliului Superior al Magistraturii împotriva hotărârii Colegiului disciplinar, care a fost pronunțată la 23 decembrie 2008.

Conform articolului 23 din Legea cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 950 din 19 iulie 1996 (în redacția în vigoare la 23 decembrie 2008), hotărârea Colegiului disciplinar poate fi atacată, de către judecătorul vizat sau de persoana care a intentat procedura disciplinară, în Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 10 zile de la data adoptării.

Dealtfel, acest fapt a fost indicat expres în dispozitivul hotărârii Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008.

La acest aspect sunt imperioase și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1410 din 10 decembrie 2008, care stipulează că zilele de 2, 5, 6 și 9 ianuarie 2009 au fost declarate zile libere.

În conformitate cu art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la momentul depunerii contestației – 13 ianuarie 2009) dacă ultima zi a termenului de procedură este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Din coroborarea normelor precitate rezultă în afara oricărui dubiu că termenul limită de contestare a hotărârii Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008 era ziua de 12 ianuarie 2009, ora 00.00. Însă, autorul procedurii disciplinare, președintele Consiliului Superior al Magistraturii a contestat hotărârea Colegiului disciplinar abia la 13 ianuarie 2009.

Astfel, exercitând controlul judecătoresc al hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii din 22 ianuarie 2009, Colegiul constată că președintele Consiliului Superior al Magistraturii a depus la 13 ianuarie 2009 contestația împotriva hotărârii Colegiului disciplinar, adică cu depășirea termenului legal. Mai mult ca atât, din materialele cauzei rezultă că acesta nu a solicitat organului ierarhic superior, investit cu atribuții în controlul legalității actului contestat, repunerea în termen a contestației, nu a prezentat careva motive care ar fi justificat omiterea acestuia și nu a prezentat probe întru susținerea acestor motive.

La capitolul dat, Colegiul evocă faptul că prin răspunsul din 29 august 2019, prezentat Agentului guvernamental în prezenta cauză, Consiliul Superior al Magistraturii a recunoscut depășirea termenului prevăzut de lege pentru contestarea hotărârii Colegiului disciplinar, însă a opinat că acest fapt nu a provocat nicio încălcare a Convenției.

În atare circumstanțe, instanța de recurs consideră că, prin răspunsul din 29 august 2019, autoritatea publică pârâtă recunoaște încălcarea procedurii de contestare a hotărârii Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008.

Totodată, nu poate fi acceptat argumentul Consiliului Superior al Magistraturii, precum că depășirea termenului de contestare a hotărârii Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008 nu a provocat nicio încălcare a Convenției în privința reclamantului Stanislav Sorbalo. Or, prin încheierea din 05 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, ca instanță de revizuire, s-a constatat încălcarea dreptului lui Stanislav Sorbalo garantat de articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, prin examinarea unei contestații tardive asupra unei hotărâri favorabile reclamantului.

Drept temei de constatare a încălcării dreptului lui Stanislav Sorbalo garantat de articolul 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale instanța de revizuire a reținut faptul admiterii contestației președintelui Consiliului Superior al Magistraturii depusă cu omiterea termenului limită prevăzut de lege în acest sens, fără a solicita repunerea în termen și fără prezentarea unor motive convingătoare care ar determina repunerea acestuia și lipsa de independență și imparțialitate a Consiliului Superior al Magistraturii, având în vedere că din componența sa făceau parte Procurorul General, care a sesizat președintele Consiliului Superior al Magistraturii despre faptele comise de către reclamant și președintele Consiliului Superior al Magistraturii, care a solicitat Colegiului disciplinar inițierea procedurii disciplinare împotriva reclamantului și care a contestat soluția favorabilă recurentului.

Continuând șirul logic al dezideratelor reținute în sensul netemeinicii soluției pronunțate de prima instanță, Colegiul atestă că instanța inferioară formal

s-a expus în privința argumentelor reclamantului cu privire la lipsa independenței și imparțialității Consiliului Superior al Magistraturii la examinarea contestației președintelui Consiliului Superior al Magistraturii împotriva hotărârii Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008, din motiv că Procurorul General și președintele Consiliului Superior al Magistraturii nu puteau participa la deliberarea asupra acestei chestiuni.

La aspectul dat este imperioasă jurisprudența Înaltei Curți de la Strasbourg, care notează că pentru a stabili dacă un tribunal poate fi considerat „independent” în sensul articolului 6 § 1 din Convenție, trebuie să se facă referire la, *inter alia*, modul de numire a membrilor săi și durata mandatului lor, existența garanțiilor împotriva presiunilor externe și la faptul dacă acest organ prezintă o aparență de independență (a se vedea *Findlay v. Regatul Unit*, 25 februarie 1997, § 73, Rapoarte de hotărâri și decizii 1997-1).

De regulă, imparțialitatea denotă absența unor prejudecăți sau atitudini părtinitoare. Existența imparțialității, în sensul articolului 6 § 1, trebuie determinată în conformitate cu: I) un test subiectiv, prin care să fie luate în considerare convingerile personale și comportamentul unui anumit judecător – *id est*, dacă judecătorul a avut o anumită prejudecată personală într-un anumit caz; și II) un test obiectiv, care să stabilească dacă însăși instanța și componența acesteia au oferit garanții suficiente pentru a exclude orice dubiu rezonabil cu privire la imparțialitatea sa (a se vedea *Oleksandr Volkov v. Ucraina*, nr. 21722/11, § 104, 09 ianuarie au motive 2013).

În acest sens Colegiul consideră oportun de a reitera că, în condițiile din speța deferită judecății, Procurorul General a fost solicitantul acordului Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la pornirea urmăririi penale pe numele judecătorului de instrucție a Judecătoriei Bălți, Stanislav Sorbalo, pentru o pretinsă pronunțare a unei încheieri judecătorești contrare legii. În baza sesizării acestuia, președintele Consiliului Superior al Magistraturii a dispus intentarea procedurii disciplinare în privința judecătorului de instrucție Stanislav Sorbalo și remiterea materialelor către Colegiul disciplinar, pentru examinare. Iar, ulterior, la 13 ianuarie 2009, autorul procedurii disciplinare, președintele Consiliului Superior al Magistraturii a contestat hotărârea Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008, pentru blândețea pedepsei aplicate judecătorului.

Studiind conținutul procesului-verbal al ședinței Consiliului Superior al Magistraturii din 22 ianuarie 2009, în cadrul căreia s-a examinat contestația președintelui Consiliului Superior al Magistraturii împotriva hotărârii Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008, Colegiul atestă că Procurorul General nu a părăsit sala de ședință nici la soluționarea chestiunii, nici la deliberare.

Astfel, este indubitabil că un observator independent ar considera că Procurorul General a avut de la bun început o atitudine preconcepută și anumite convingeri personale cu privire la persoana reclamantului și la preținsele acțiuni comise de către acesta.

Conform articolului 18 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996 (în redacția în vigoare la 22 ianuarie 2009), membrul Consiliului nu poate participa la examinarea problemei și urmează să fie recuzat dacă există împrejurări care exclud participarea lui la examinare sau împrejurări ce ar trezi îndoieli cu privire la obiectivitatea lui. În cazul în care există astfel de împrejurări, membrul Consiliului este obligat să declare autorecuzarea.

Prin prisma normei citate supra este în afara oricărui dubiu că existau circumstanțe ce obligau Procurorul General să se abțină de la examinarea contestației președintelui Consiliului Superior al Magistraturii împotriva hotărârii Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008 și de a participa la deliberare asupra acestei chestiuni, deoarece el fiind solicitantul acordului Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la pornirea urmăririi penale pe numele judecătorului de instrucție a Judecătoriei Bălți, Stanislav Sorbalo, avea anumite convingeri personale preconcepute, inițiind urmărirea penală pe presupusele fapte comise de către Stanislav Sorbalo.

Această împrejurare pune în mod obiectiv la îndoială imparțialitatea acestui membru al Consiliului Superior al Magistraturii atunci când a decis în privința contestației președintelui Consiliului Superior al Magistraturii împotriva hotărârii Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008.

Dealtfel, Colegiul desprinde că prima instanță a lăsat fără o apreciere obiectivă și argumentele reclamantului cu privire la participarea președintelui Consiliului Superior al Magistraturii la ședința din 22 ianuarie 2009 și la deliberări, deși acesta fusese autorul procedurii disciplinare în privința lui Stanislav Sorbalo ca urmare a sesizării Procurorului General.

În acest sens sunt imperioase prevederile art. 24 alin. (5) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996 (în redacția în vigoare la 22 ianuarie 2009), care stipulau că în cazul în care Consiliul Superior al Magistraturii își exercită atribuțiile prevăzute la art. 21 și 22, membrul la propunerea căruia sau din inițiativa căruia a fost intentată procedura disciplinară nu participă la deliberare.

Așa, analizând memoriul hotărârii din 21 aprilie 2009 a Curții de Apel Chișinău, se constată că instanța inferioară a lăsat fără apreciere faptul că din conținutul procesului-verbal al ședinței Consiliului Superior al Magistraturii din 22 ianuarie 2009 rezultă că președintele organului de autoadministrare judecătorească, care a fost și autorul intentării procedurii disciplinare și contestatarul hotărârii Colegiului disciplinar nu a părăsit sala de ședințe în momentul deliberării.

Instanța de recurs apreciază reprehensibil participarea președintelui Consiliului Superior al Magistraturii la deliberare asupra contestației sale depuse împotriva hotărârii Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008, or, în asemenea circumstanțe persistă un dubiu rezonabil în privința posibilității acestui membru, care avea calitatea de președinte al autorității, de a influența opinia celorlalți membri cu privire la cazul reclamantului-recurent. Cu atât mai mult că hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii asupra contestației hotărârii Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008 a fost semnată însăși de președintele Consiliului Superior al Magistraturii, care era și autorul contestației.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Oleksandr Volkov că membrii care au efectuat cercetările preliminare cu privire la cauza reclamantului și au solicitat eliberarea sa din funcție au participat ulterior și la luarea deciziei de concediere a reclamantului din funcția de judecător. Mai mult, unul din acei membri a prezidat ședința la care s-a examinat cauza reclamantului.

Curtea a concluzionat că rolul pe care l-au avut acești membri la sancționarea disciplinară a reclamantului, bazându-se pe propriile lor cercetări preliminare, au pus în mod obiectiv la îndoială imparțialitatea lor atunci când au decis cu privire la

fondul cauzei reclamantului (a se vedea Oleksandr Volkov v. Ucraina, nr. 21722/11, § 115, 09 ianuarie au motive 2013).

Aplicând dezideratele Curții Europene a Drepturilor Omului circumstanțelor din prezenta speță, Colegiul deduce că un observator independent ar putea, în mod evident, ajunge la concluzia că unii membri ai Consiliului Superior al Magistraturii au avut anumite prejudecăți personale atunci când au examinat cauza reclamantului și au decis în favoarea admiterii contestației împotriva hotărârii Colegiului disciplinar.

Colegiul decelează că asupra acestor circumstanțe s-a expus Curtea Supremă de Justiție, ca instanță de revizuire, prin încheierea din 05 februarie 2020. Așa, observând încălcările procedurale și ținând cont de șansele mari cu privire la existența unor atitudini preconcepute ale Procurorului General și ale președintelui Consiliului Superior al Magistraturii la examinarea cauzei, instanță de revizuire a constatat încălcarea legislației naționale, ceea ce a determinat o încălcare a principiului securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 § 1 din Convenție.

Ipotezele relevate supra profilează ca fiind eronate concluzia dată de prima instanță, or, aceasta a judecat formal cauza, fapt ce constituie o violare a articolului 6 §1 CEDO și a dreptului litiganților la un proces echitabil, care au o speranță că instanța de judecată se va pronunța asupra tuturor motivelor invocate.

Având în vedere caracterul încălcărilor primei instanțe, unica posibilitate de corectare a acestora este casarea hotărârii din 21 aprilie 2009 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei decizii noi, în sensul admiterii acțiunii depuse de Stanislav Sorbalo și anulării actului administrativ ce formează obiectul material al prezentei acțiuni în contencios administrativ.

Dat fiind faptul că prima instanță a emis o decizie neîntemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului depus de Stanislav Sorbalo și reprezentantul acestuia, avocatul Gheorghe Ulianovschi, casării integrale a hotărârii din 21 aprilie 2009 a Curții de Apel Chișinău și emiterii unei decizii, prin care să fie admisă acțiunea depusă de Stanislav Sorbalo.

Conform articolelor 258 alin. (3), 248 alin. (1) lit. c) și 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de Stanislav Sorbalo și reprezentantul acestuia, avocatul Gheorghe Ulianovschi.

Se casează integral hotărârea din 21 aprilie 2009 a Curții de Apel Chișinău și se emite o decizie nouă, prin care:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Stanislav Sorbalo împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ.

Se anulează hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 14/1 din 22 ianuarie 2009 „cu privire la contestarea hotărârii Colegiului disciplinar de pe

lângă Consiliul Superior al Magistraturii din 23 decembrie 2008 în privința lui Stanislav Sorbalo, judecător de instrucție la Judecătoria Bălți”, prin care s-a admis contestația președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, Nicolae Clima, s-a modificat hotărârea Colegiului disciplinar din 23 decembrie 2008 și s-a propus Președintelui Republicii Moldova eliberarea lui Stanislav Sorbalo din funcția de judecător de instrucție al Judecătoriei Bălți, în temeiul articolului 25 alin. (1) lit. f) din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh

Ala Cobăneanu

Maria Ghervas